

คำแนะนำสำหรับกิจกรรมการรวมตัวของคนหมู่มาก เพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรคมือ เท้า ปาก

กรมควบคุมโรค
กระทรวงสาธารณสุข
๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

หากจะมีการรวมตัวกันของคนหมู่มากภายในพื้นที่อันจำกัด เช่น การแสดงมหรสพ การประชุมขนาดใหญ่ การแข่งขันกีฬา งานนิทรรศการ งานแต่งงาน งานรื่นเริง งานบุญ หรือกิจกรรมอื่นๆ ในช่วงที่มีการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก กิจกรรมดังกล่าวมีโอกาสที่จะเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรค และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเสี่ยงที่จะติดโรค ไม่ว่าจะเป็นสถานที่กลางแจ้งหรือในร่ม ควรมีการปฏิบัติเช่นเดียวกัน ดังนี้

คำแนะนำสำหรับผู้จัดงานหรือเจ้าภาพงาน

๑. ผู้จัดงานหรือกิจกรรมการรวมตัวของคนหมู่มาก ควรให้ข้อมูลคำแนะนำการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค แก่กลุ่มเป้าหมายที่จะมาร่วมงานหรือกิจกรรมล่วงหน้า โดยใช้ช่องทางต่างๆ เช่น การส่งจดหมายแจ้งข่าว การลงคำแนะนำในหนังสือพิมพ์ มุมนิทรรศการ รวมทั้งการประกาศในงาน

๒. ผู้จัดงานควรอำนวยความสะดวกในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคแก่ผู้ร่วมงาน เช่น

- ทำป้ายคำแนะนำ หรือหน่วยบริการให้คำแนะนำผู้ที่มีอาการสงสัยโรคมือ เท้า ปาก บริเวณทางเข้างาน
- จัดอ่างล้างมือพร้อมสบู่ กระดาษทิชชู ในห้องน้ำให้พอเพียง
- จัดให้มีการดูแลสุขภาพความสะอาด ทั้งก่อนและหลังจัดกิจกรรม โดยเน้นการล้าง ทำความสะอาดอุปกรณ์ และบริเวณที่มีผู้สัมผัสปริมาณมาก เช่น ลูกบิดประตู ห้องน้ำ อ่างล้างมือ ราวบันได โต๊ะ เก้าอี้ การทำความสะอาดโดยการล้างด้วยสบู่ หรือ ผงซักฟอก แล้วล้างออกด้วยน้ำ และใช้น้ำยาที่มีส่วนผสมของคลอรีน เช่น คลอโรกซ์ ไฮเตอร์ ทิ้งไว้ ๑๐ นาที และล้างออกด้วยน้ำให้สะอาด ในอุปกรณ์หรือสิ่งของที่เด็กสามารถนำเข้าปากได้ เช่น ของเล่น ให้ล้างด้วยสบู่ หรือผงซักฟอก แล้วล้างออกด้วยน้ำ และเช็ดให้แห้ง หรือผึ่งแดดให้แห้ง โดยทำความสะอาดอย่างทั่วถึง สม่าเสมอและบ่อยกว่าในภาวะปกติ (หากเป็นประตูที่สามารถใช้ส่วนอื่นของร่างกาย เช่น ใช้นิ้วด้านหลังของลำตัวผลักประตูออกได้ จะช่วยลดโอกาสการสัมผัสเชื้อโรค)
- จัดจุดปฐมพยาบาลให้การดูแลสุขภาพเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยโรคมือ เท้า ปาก โดยแยกผู้ป่วยออกจากกิจกรรมการรวมตัวนั้น รวมทั้ง อำนวยความสะดวกในการส่งกลับไปรักษาตัวที่บ้านหรือโรงพยาบาล
- ควรลดความแออัดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น เพิ่มจำนวนรถที่นำประชาชนเข้างาน กระจายมุมจำหน่ายอาหาร

คำแนะนำสำหรับผู้มาร่วมกิจกรรม

- จัดให้ครูพี่เลี้ยง/ครูผู้ดูแลเด็ก ตรวจสอบคัดกรองเด็กก่อนเข้าร่วมกิจกรรม หากพบเด็กมีไข้ มีแผลในปาก พบจุดหรือผื่นแดง ฝ่ามือ ฝ่าเท้า หรือมีอาการสงสัยเป็นโรคมือ เท้า ปาก ควรแนะนำให้

แยกเด็กออกไม่ให้ปะปนกับเด็กปกติ ไม่ควรเข้าร่วมงานหรือกิจกรรมกับคนหมู่มาก ควรให้ผู้ปกครองมารับกลับบ้านหรือไปพบแพทย์

- จัดให้ครูพี่เลี้ยง/ครูผู้ดูแลเด็ก สังเกตเด็กที่มีไข้สูงร่วมกับอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ ได้แก่ อาเจียน หอบเหนื่อย ชีพ กระตุก ชัก หรือสังเกตว่าเด็กมีอาการแย่ง ให้รีบนำไปพบแพทย์ไม่ควรนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรม หรือ พาไปสถานที่แออัด
- ผู้ที่มีอาการสงสัยโรคมือ เท้า ปาก เช่น มีไข้ มีแผลที่ปาก มีตุ่มแดงที่ฝ่ามือ ฝ่าเท้า ควรหยุดพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านเป็นเวลาอย่างน้อย ๗ วัน หรือจนกว่าจะหายเป็นปกติ ไม่ควรให้ผู้ป่วยเข้าร่วมงานหรือกิจกรรมกับคนหมู่มาก และสถานที่แออัด
- ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่หากป่วยเป็นโรคมือ เท้า ปากจะมีอาการรุนแรง ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ควรหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่ที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก เพื่อลดโอกาสการติดเชื้อ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่กำลังมีการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก
- ประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรม ควรปฏิบัติตามหลักสุขอนามัย เช่น ล้างมือด้วยน้ำ และสบู่ หากมีอาการไอ จาม ให้ใช้กระดาษทิชชูหรือผ้าปิดปากปิดจมูก หากไม่มีหรือหยิบไม่ทัน ไม่ควรใช้มือป้องจมูกปาก เพราะเชื้อจะติดอยู่ที่มือ แล้วจะไปเปื้อนตามสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ให้ไอจามใส่แขนเสื้อแทน ซึ่งจะช่วยลดการกระจายเชื้อได้ดี
